

δύο ἀποκρισιάριοι τοὺς ὁποίους ἔστειλε τότε ὁ πάπας μετὰ τοῦ πρέσβεως τοῦ βασιλέως εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐνόμισαν ὅτι θέλουσι διευκολύνει τὴν ἔνωσιν, ἐὰν ἀφήνοντας τὴν ἐκκλησίαν ἡμῶν νὰ πρεσβεύη ὅ,τι βούλεται περιορίσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν εἰς τρία τινά, τὸ *πρωτεῖον*, τὸ *ἐκκλητον*, τὸ *μημύσονον*, ὃ ἔστι τὴν ἀναγνώρισιν τῆς παπικῆς κυριαρχίας, διὰ τούτου, ὅτι ὁ πάπας ἤθελεν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δικάζη κατ' ἐκκλησίαν περὶ κυριαρχίας, διὰ τούτου, ὅτι ὁ πάπας ἤθελεν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δικάζη κατ' ἐκκλησίαν περὶ τήσεως ὁ βασιλεὺς, ἢ σύνοδος, προεξάρχοντος τοῦ τότε πατριάρχου Μιχαὴλ Ἀγγιάλου, καὶ πᾶσα ἢ σύγκλητος ἀπεφάσισαν τῷ 1168 ὅτι ἡ συνεννόησις μετὰ τῶν ἀποκρισιαρίων τοῦ πάπα εἶναι ἀδύνατος καὶ διέκοψαν πᾶσαν σχέσιν μετ' αὐτοῦ καὶ τῶν ὁπαδῶν του, ἀναθέμενοι τὰ περαιτέρω εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ. Ὡστε κατέστη καὶ αὐθις πρόδηλον ὅτι ἅπας ἐκεῖνος ὁ ἀγὼν τῆς παπικῆς ἐκκλησίας δὲν ἐγένετο περὶ τῆς τῶν δογμάτων καθαρότητος ἀλλὰ περὶ τῆς ὑποταγῆς τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας εἰς τὴν Δυτικὴν, εἰς ὃ οἱ ἡμέτεροι δὲν ἠδύναντο εὐλόγως νὰ συναινέσωσιν.

Ἀλλά, ἂν ὁ βασιλεὺς Μανουὴλ δὲν ἐπέτυχε τὸ ἀξίωμα τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Δύσεως, ἠγωνίσθη ὁμοῦ καὶ κατώρθωσε νὰ ἀντιπράξῃ εἰς τὰ ἐπὶ τῆς Ἰταλίας βουλευματα τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Φρειδερίκου. Ἐνταῦθα προέκειτο περὶ ζητήματος καιρίου διὰ τὸ ἀνατολικὸν κράτος. Ὅποσον ἦτο πρόχειρος ἢ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιδρομὴ ἐμαρτύρησαν ἐπανεπιλημμένως αἱ ἐκστρατεῖαι τοῦ Ροβέρτου Γυσκάδου, τοῦ Βοημούνδου καὶ τοῦ Ρογέρου. Ὁ δὲ ἐκεῖθεν κίνδυνος ἤθελεν ἀποβῆ ἔτι φοβερώτερος, ἐὰν ἡ Ἰταλία σύμπασα καταλαμβάνετο ὑπὸ τοῦ ἰσχυροῦ μονάρχου τῆς Γερμανίας. Ὅθεν ὁ Μανουὴλ μὴ δυνηθεὶς νὰ ἀνακτήσῃ αὐτὸς τὴν Ἰταλίαν ἀντέπραπτεν εἰς τὰς τοῦ Φρειδερίκου ἐνεργείας, καὶ διὰ τῆς συμμαχίας αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἑνετῶν τῆς Παδούης, τῆς Κρεμόνης, τῆς Γενούης, διὰ τῶν ἀποστόλων τοὺς ὁποίους ἀδιαλείπτως ἔστειλεν εἰς Πῖσαν, εἰς Μεδιόλανον καὶ εἰς ἄλλας πόλεις, ἔτι δὲ διὰ τῆς φρουρᾶς ἣν εἶχε πάντοτε εἰς Ἀγκῶνα, συνετέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀποτυχίαν τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας ἐν τῇ Ἰταλίᾳ καὶ εἰς τὴν διάσωσιν τῆς ἐλευθερίας τῶν πόλεων τῆς χερσονήσου ταύτης.

Συγχρόνως ἐξηκολούθει καθιστῶν ὅσον ἔνεστι σεβαστὴν τὴν βασιλείαν τοῦ ἀνατολικοῦ κράτους εἰς τοὺς πλησιεστέρους ἡγεμόνας. Εἶδομεν πόσον ἐταπεινώθησαν ἐνώπιον αὐτοῦ οἱ φράγκοι ἡγεμόνες τῆς Συρίας καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἱεροσολύμων Βαλδουῖνος Γ'. Ὁ δὲ τοῦ Βαλδουίνου ἀδελφὸς καὶ διάδοχος Ἀμαλάρικος ἐπὶ τοσοῦτον ἐνόμισε φρόνιμον νὰ ζητήσῃ τὴν εὐνοίαν τοῦ Μανουὴλ ὥστε διαζευχθεὶς τὴν σύζυγόν του Ἀγνήν ἔγημε τὴν Κομνηνὴν Μαρίαν, τὴν θυγατέρα Ἰωάννου τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ αὐτοκράτορος. Ἀφ' ἑτέρου οἱ Σέρβοι ἐπιχειρήσαντες νὰ ἀποπτύσωσι τὴν κυριαρχίαν τοῦ κράτους, κατ' εἰσήγησιν τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας, ἠναγκάσθησαν αὐθις νὰ ἀναγνωρίσωσιν αὐτὴν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ τῶν Οὔγγρων πράγματα ἐδέησε πολλάκις νὰ ἐπεμβῆ, διότι μέγα συμφέρον εἶχε τὸ κράτος νὰ ἰσχύῃ ἐν τῇ γείτονι καὶ μαχίμῳ ἐκείνῃ χώρᾳ.

Ὁ ἡγεμὼν τῆς Οὔγγαρίας Γεῖζας εἶχε μὲν υἱοὺς ἄλλ' εἶχεν ἐνταυτῷ καὶ δύο ἀδελφούς, Λαδισλάον καὶ Στέφανον, ὧν ὁ πρεσβύτερος ἦτο, κατὰ τὰ παρὰ τοῖς ἀνατολικῶς ἔθνεσιν εἰθισμένα, ὁ νόμιμος τῆς βασιλείας διάδοχος. Ἀλλ' ὁ Γεῖζας προετίμησε τὸν πρεσβύτερον υἱὸν αὐτοῦ, Στέφανον ὡσαύτως καλούμενον ὅθεν οἱ δύο ἀδελφοὶ κατέφυγον

περὶ ὑποταγῆς ἀπολύτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς εἰς τὴν παπικὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης, εἰς τὸν πάπαν, κατ' ὃν τρόπον ἦν ὑποτεταγμένη εἰς αὐτὸν ἕως τότε σύμπασα ἡ Δύσις.

